सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालय, अमरावती.

शासकीय तंत्रनिकेतन परिसर, गाडगेनगर, अमरावती.
Email :-roamravati@dtemaharashtra.gov.in Web :- www.jdroamt.org
Phone :- 0721- 257 3027, 2572577 Fax :- 0721- 257 7913

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

परिपत्रक

जा.क्रमांक.:- विकाअ/शिक्षण/२०२६/3061
दिनांक :-13 NOV 2026

प्रति,

प्राचार्य,
सर्व तांत्रिक व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या संस्था,
अमरावती विभाग, अमरावती

विषय:- महाराष्ट्रातील सर्व महाविद्यालयांमध्ये एच. आय. व्ही / एड्स विषयी जनजागृती करण्यासाठी महाविद्यालय तिथे आरआरसी उपक्रमांतर्गत रेड रिबन क्लब स्थापन करण्याबाबत...

संदर्भ:- १. शासन, सार्वजनिक आरोग्य विभागयांचे पत्र क्रमांक मराएनिसं/माशिसं/ आरआरसी/ २५-२६/४६४९-८१ दि. १६.०९.२०२६.

२. आयुक्त, शहरी आरोग्य तथा प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था, यांचे पत्र क्रमांक मराएनिसं/आयईसी / संयुक्त कार्यगटाची बैठक /२०२६-२७/७३४१- ४२ दि.०६.१०.२०२६ व ७९५६५३ दि. २१.१०.२०२६ रोजीचे पत्र.

३.मा.संचालक,तंत्रशिक्षण संचालनालय, म.रा.मुंबई यांचे पत्र क्र. १६/संकीर्ण/ मराएनिसं/२०२६/२२५, दिनांक ०५/११/२०२६

उपरोक्त विषयांचे संदर्भाधिन पत्रे कृपया पहावे. सोबत पत्रांची प्रत सहपत्रांसह जोडली आहे. प्रस्तुत प्रकरणात नमूद करण्यात येते की, एड्सवर पूर्णत्वाने मात करणे करीता कोणतेही औषध वा लस अद्यापी उपलब्ध नसल्यामुळे या रोगाला प्रतिबंध करणे हाच एकमेव उपाय सध्या उपलब्ध आहे. या आजारावर नियंत्रण मिळविण्यासाठी संदर्भिय पत्रान्वये महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांमध्ये व संलग्न महाविद्यालयांमध्ये एच. आय. व्ही/एड्स विषयी जनजागृती करण्यासाठी महाविद्यालय तिथे आरआरसी उपक्रमांतर्गत रेड रिबन क्लब स्थापन करणेबाबत सूचना/ निर्देश दिले आहेत. सोबत संदर्भाधिन पत्राची प्रत सहपत्रांसह जोडली आहे.

तरी, सदर पत्रान्वये आपणास कळविण्यात येते की, संदर्भाधिन पत्रान्वये दिलेल्या सूचना / निर्देश विचारात घेता आपल्या संस्थेअंतर्गत असलेल्या राष्ट्रीय सेवा योजना (एनएसएस) मध्ये रेड रिबन क्लबच्या उपक्रमांचा समावेश करावा. तसेच आपल्या संस्थामध्ये एनएसएस नाही/नसेल त्या संस्थांना आंतरराष्ट्रीय युवा दिन व राष्ट्रीय युवा दिन आणि जागतिक एड्स दिन तसेच वर्षभर विविध उपक्रमाच्या माध्यमातून एचआयव्ही/ एड्स बाबत जनजागृती करण्यात यावी. जेणेकरून विद्यार्थी-विद्यार्थीनीमध्ये एचआयव्ही / एड्स, गुप्तरोग / प्रजनन मार्गातील संसर्ग (STVIRTI) हे आजार कसे होतात व कसे होत नाहीत तसेच आजाराला प्रतिबंध कसा करावा याबद्दल संपूर्ण माहिती होईल. तसेच एचआयव्ही / एड्स आजाराचे देश व राज्यातून उच्चाटन करण्याकरिता आपल्या सहकार्याने येणाऱ्या नवीन पिढीला एचआयव्ही ससर्ग मुक्त करण्याकरिता प्रयत्न करावे व आपण केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल या कार्यालयास सादर करावा. तसेच प्रस्तुत प्रकरणांशी संबंधित CIVIL SURGEON आणि DAPCU STAFF यांची नांवे व संपर्क क्रमांकाची यादी सोबत जोडली आहे.

सहपत्रे- वरिलप्रमाणे

(डॉ.ए.बी.बोराडे)
प्र.सहसंचालक,
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, अमरावती

1134

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

तंत्रशिक्षण संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य,

३, महापालिका मार्ग, पत्र पेटी क्र.१९६७, मुंबई ४०० ००१.
दूरध्वनी क्र. ०२२-६८५९७४५६/४७२/४३६/४७६,
ई-मेल- desk16@dtemaharashtra.gov.in, वेबसाईट: http://www.dtemaharashtra.gov.in

क्र.१६/संकीर्ण/मराएनिसं/२०२६/२२५ दिनांक: 5 NOV 2026

प्रति,

१. सहसंचालक,
सर्व तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालये,

२. सचिव,
महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई

विषय:- महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांमध्ये व संलग्न महाविद्यालयांमध्ये एच. आय. व्ही/एड्स विषयी जनजागृती करण्यासाठी महाविद्यालय तिथे आरआरसी उपक्रमांतर्गत रेड रिबन क्लब स्थापन करण्याबाबत...

संदर्भ:- १. शासन, सार्वजनिक आरोग्य विभागयांचे पत्र क्रमांक मराएनिसं/माशिसं/आरआरसी/२५-२६/४६४९-८१ दि. १६.०९.२०२६.
२. आयुक्त, शहरी आरोग्य तथा प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था, मुंबई यांचे पत्र क्रमांक मराएनिसं/आयईसी/संयुक्त कार्यगटाची बैठक/२०२६-२७/७३४१-४२ दि. ०६.१०.२०२६ व ७९५६५३ दि. २१.१०.२०२६ रोजीचे पत्र.

उपरोक्त विषयांचे संदर्भाधिन पत्रे कृपया पहावे. सोबत पत्रांची प्रत सहपत्रांसह जोडली आहे.

प्रस्तुत प्रकरणात नमूद करण्यात येते की, एड्सवर पूर्णत्वाने मात करणे करीता कोणतेही औषध वा लस अद्यापी उपलब्ध नसल्यामुळे या रोगाला प्रतिबंध करणे हाच एकमेव उपाय सध्या उपलब्ध आहे. या आजारावर नियंत्रण मिळविण्यासाठी संदर्भिय पत्रान्वये महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांमध्ये व संलग्न महाविद्यालयांमध्ये एच. आय. व्ही/एड्स विषयी जनजागृती करण्यासाठी महाविद्यालय तिथे आरआरसी उपक्रमांतर्गत रेड रिबन क्लब स्थापन करणेबाबत सूचना/निर्देश दिले आहेत. सोबत संदर्भाधिन पत्राची प्रत सहपत्रांसह जोडली आहे.

तरी, सदर पत्रान्वये आपणास कळविण्यात येते की, संदर्भाधिन पत्रान्वये दिलेल्या सूचना / निर्देश विचारात घेता आपल्या अंतर्गत असलेल्या सर्व पदविका, पदवी व पदव्युत्तर पदवी संस्था राष्ट्रीय सेवा योजना (एनएसएस) मध्ये रेड रिबन क्लबच्या उपक्रमांचा समावेश करावा. तसेच ज्या पदविका, पदवी व पदव्युत्तर पदवी संस्थांत एनएसएस नाही त्या संस्थांना आंतरराष्ट्रीय युवा दिन व राष्ट्रीय युवा दिन आणि जागतिक एड्स दिन तसेच वर्षभर विविध उपक्रमाच्या माध्यमातून एचआयव्ही/ एड्स बाबत जनजागृती करण्यात यावी, जेणेकरून विद्यार्थी-विद्यार्थीनीमध्ये एचआयव्ही/एड्स, गुप्तरोग / प्रजनन मार्गातील संसर्ग (STI/RTI) हे आजार कसे होतात व कसे होत नाहीत तसेच आजाराला प्रतिबंध कसा करावा याबद्दल संपूर्ण माहिती होईल. तसेच एचआयव्ही/एड्स आजाराचे देश व राज्यातून उच्चाटन करण्याकरिता आपल्या सहकार्याने येणाऱ्या नवीन पिढीला एचआयव्ही ससर्ग मुक्त करण्याकरिता सर्व पदविका, पदवी व पदव्युत्तर पदवी संस्थांमध्ये येथे रेड रिबन क्लब स्थापन करण्यासाठी आपल्या अधिनस्त अधिकाऱ्यांना सूचित करावे. तसेच प्रस्तुत प्रकरणांशी संबंधित Civil Surgeon आणि DAPCU Staff यांची नांवे व संपर्क क्रमांकाची यादी सोबत जोडली आहे.

(डॉ. प्रमोद नाईक)
प्र. संचालक
तंत्रशिक्षण महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

सोबत: वरीलप्रमाणे

प्रत:- आयुक्त, शहरी आरोग्य तथा प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था, आर. ए. किडवाई मार्ग, ॲकवर्थ लेप्रसी कॉम्पलेक्स, वडाळा (प) मुंबई - ४०० ०३१ यांना माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी सादर.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल इमारत,

२७ वा मजला, नवीन मंत्रालय, मुंबई-०१.

जा.क्र. संसपनिस/साविस/अतिआरजी/कक्ष-२१/4649-81 दिनांक-१६/०९/२०२५

प्रति,

१) मा. अपर मुख्य सचिव उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२) मा. अपर मुख्य सचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता आणि नाविन्यपूर्ण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

३) मा. सचिव वैद्यकीय शिक्षण आणि औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

४) कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.

५) शिक्षणाधिकारी, सर्व)

विषय:- महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांमध्ये व संलग्न महाविद्यालयांमध्ये एच.आय.व्ही/एड्स विषयी जनजागृती करण्यासाठी महाविद्यालय स्तरावर विशेष आरआरसी उपक्रमांतर्गत रेड रिबन क्लब स्थापन करण्याबाबत.

महोदय,

एड्सबद्दल पूर्णपणे माहिती करून घेणे आणि कोणतेही औषध वा लस सध्यापर्यंत उपलब्ध नसल्यामुळे या संसर्गाचा प्रतिबंध करणे हाच एकमेव उपाय सध्या उपलब्ध आहे. या बाबीवर नियंत्रण मिळविण्यासाठी माननीय केंद्र शासनाने पुरस्कृत राष्ट्रीय एड्स नियंत्रण कार्यक्रम सन १९९२ पासून राबविण्यात येत आहे. राज्यात एड्स नियंत्रण कार्यक्रमाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याकरिता महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण सोसायटीची स्थापना माह जुलै १९९८ मध्ये करण्यात आलेली आहे.

राष्ट्रीय एड्स नियंत्रण कार्यक्रमाच्या पहिल्या, दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या टप्प्याच्या यशस्वी अंमलबजावणी नंतर पाचव्या एनएसीपी (५ वा कालावधी (सन २०२१-२०२६) अर्थात राष्ट्रीय एड्स नियंत्रण कार्यक्रमाचा पाचवा टप्पा सुरू करण्यात आला आहे. कार्यक्रमाचा दृष्टीकोन, त्याची उद्दिष्टे, अंमलबजावणीची धोरणात्मक आखणी यावर सर्वंकष चर्चा करताना विविध स्तरांवर व्यापक प्रमाणात सल्लामसलत करण्यात आली आहे. वैद्यकीय क्षेत्रातील तज्ज्ञ, शासकीय संस्थांचे प्रतिनिधी, एचआयव्हीसह जगणाऱ्या व्यक्तींच्या संघटना, संशोधक, सार्वजनिक व खाजगी क्षेत्रातील सल्लागार यांची चर्चासत्रे व कृती सल्लागार समूहाच्या बैठका या कृती कार्यक्रम तयार करण्यात आला आहे.

सन २०२१ मध्ये नवी दिल्ली येथील सेरोसर्वेक्षणानुसार महाराष्ट्रामध्ये प्रौढ (१५ ते ४९) वयाच्या लोकसंख्येमध्ये एचआयव्ही संसर्गाचे प्रमाण हे ०.२२% इतके आहे. तसेच एचआयव्ही/एड्स नियंत्रण कार्यक्रम अंतर्गत सन २०२४-२५ मध्ये नोंदविलेल्या एचआयव्ही संसर्गाचे प्रमाण ०.१५% इतके आहे. महाराष्ट्रातील तरुणांमध्ये (१५ ते २४ वर्ष) एचआयव्हीमुळे मृत्यूचे प्रमाण हे ०.१% आहे. महाराष्ट्रातील तरुणांमध्ये (१५ ते २४ वर्ष) एचआयव्हीचा संसर्ग होण्याचे प्रमाण हे ०.१८% आहे. महाराष्ट्रातील तरुणांमध्ये (१५ ते २४ वर्ष) वयोगटातील ४ पैकी १ नवीन एचआयव्ही संसर्ग हा मुलींमध्ये आढळून येतो. महाराष्ट्रातील तरुणांमध्ये (१५ ते २४ वर्ष) दरवर्षी होणाऱ्या अंदाजित नवीन एचआयव्हीचे रुग्ण हे प्रामुख्याने [illegible]

प्रशासनामध्ये एचआयव्हीला अंतर्गत होण्याचा जास्त धोका आहे. याचे मुख्य कारण म्हणजे युवकांची ऊर्जा, उत्साह आणि धोका पत्करण्याची/विनाशास्त्र वर्तणूक असल्यामुळे त्यांच्यामध्ये संसर्ग होण्याची शक्यता इतरांपेक्षा अधिक असते.

महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था (महाएनिएस) द्वारे रेड रिबन क्लब मार्फत महाविद्यालयातील विद्यार्थी-विद्यार्थिनींपर्यंत एचआयव्ही/एड्स विषयी जनजागृती करण्यात येते. महाविद्यालयातील युवकांना एचआयव्हीबाबत माहिती देणे, त्यांचे अधिक जबाबदार बनविणे, स्वतःच्यामध्ये गांभीर्य विकसित करणे आणि अधिक निरोगी जीवनशैली स्वीकार करणे हे रेड रिबन क्लबचे मुख्य उद्देश आहेत. राज्यातील महाविद्यालयांमध्ये सन २०१० पर्यंत जवळपास ९३२ रेड रिबन क्लब स्थापन करण्याचे ध्येय आहे. २०१० मध्ये मार्गदर्शन वर्षापासून जनजागृती उपक्रमांमध्ये वैविध्यता येणार. त्यामध्ये महाविद्यालयीन युवकांच्या सहभागातून रेड रिबन क्लब यांच्या महाविद्यालयातील इतर विद्यार्थ्यांमध्ये जनजागृती करण्यात येणे अपेक्षित त्याव्यतिरिक्त इतर विविध जनजागृती शिबिरांचे आयोजन करणार. राष्ट्रीय सेवा योजना उपक्रमामध्ये (एनएसएस) एचआयव्ही/एड्स जनजागृतीकरिता विशेष प्राधान्य दिले जाईल एनएसएसद्वारे आयोजित उपक्रमामध्ये सहभाग करण्याचा विद्यार्थी त्यांच्याद्वारे व्यापकरीत्या जनजागृती होईल.

जागतिक एड्स दिन १लो डिसेंबर रोजी विद्यापीठ आणि महाविद्यालयात एचआयव्ही/एड्स विषयी जनजागृतीचे कार्यक्रम होतात. परंतु फक्त जागतिक एड्स दिनाच्या कार्यक्रमापर्यंत मर्यादित न राहता, आंतरराष्ट्रीय युवा दिन (१२ ऑगस्ट) व राष्ट्रीय युवा दिन (१२ जानेवारी) साजरा करून यामध्ये जनजागृती करण्यात येते. तसेच विद्यार्थी सामाजिक कृतीतून घेतलेल्या शिबिरा एड्स प्रतिबंध व नियंत्रण संबंधी अहवाल यासोबत महाविद्यालयात जाऊन सादरीकरण करण्यात येते.

आगामी आपल्या अखत्यारीतील सर्व विद्यापीठ व महाविद्यालयांच्या राष्ट्रीय सेवा योजना (एनएसएस) मार्फत एक दिवस कमीत कमी एचआयव्ही समावेश करावा. तसेच ज्या महाविद्यालयात एनएसएस नाही त्या महाविद्यालयांना आंतरराष्ट्रीय युवा दिन व राष्ट्रीय युवा दिन व जागतिक एड्स दिन तसेच वर्षभरात विविध उपक्रमांच्या माध्यमातून एचआयव्ही/एड्स बाबत जनजागृती करण्यात यावी. जेणेकरून विद्यार्थी विद्यार्थिनींमध्ये एचआयव्ही/एड्स, गुप्तरोग / प्रजनन मार्गातील संसर्ग (STI/RTI) हे आजार कसे होतात व कसे होत नाहीत याबाबत आपल्याला प्रतिबंध कसा करायचा याबाबत सविस्तर माहिती होईल.

एचआयव्ही/एड्स आजाराबद्दल देशात व राज्यातून उच्चाटन करण्याकरिता आपल्या सहकार्याची अपेक्षा आहे. नवीन शैक्षणिक उपक्रमांमध्ये एड्स विषयी जनजागृती करण्याकरिता महाविद्यालय तिथे रेड रिबन क्लब स्थापन करण्यासाठी आपल्या अधिपत्याखालील सर्व महाविद्यालयांना सूचित करावे, ही विनंती.

आपला विश्वासू

(डॉ. निपुण विनायक)
सचिव - २
सार्वजनिक आरोग्य विभाग

महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था
(महाराष्ट्र शासन)
आर.ए.किडवाई मार्ग, ॲकवर्थ लेप्रसी कॉम्पलेक्स,
वडाळा(प.) मुंबई-४०००३१

जा.क्र.मराएनिसं/आयइसी/संयुक्त कार्यगटाची बैठक/२०२६-२७/7341-42
दिनांक- ०६/१०/२०२६

प्रति,
मा.अप्पर मुख्य सचिव,
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२

विषय : राष्ट्रीय एड्स नियंत्रण संस्था (नॅको) व उच्च शिक्षण विभाग (MoHRD) यांच्यातील सामंजस्य करारान्वये संयुक्त कार्यगटाच्या बैठकीस उपस्थित राहण्याबाबत..

संदर्भ : दिनांक ६ ऑगस्ट २०१३ रोजी नॅकोआरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालय आणि उच्च शिक्षण विभाग (MoHRD), भारत सरकार यांच्यात करण्यात आलेला सामंजस्य करार.

महोदय/महोदया,

वरील संदर्भानुसार, नॅको व उच्च शिक्षण विभाग यांच्यातील सामंजस्य करारान्वये एचआयव्ही/एड्स जनजागृती, प्रतिबंध, सुरक्षित रक्तदान, सामाजिक संरक्षण योजना इत्यादी विषयांवर नमूद करण्यात आले आहे.

कराराची मुख्य उद्दिष्टे :

१) RRC स्थापन करणे, जागरूकता वाढविणे, कलंक कमी करणे व अद्ययावत माहिती सामायिक करणे, रेड रिबन क्लब्स (RRCs) च्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना एचआयव्ही/एड्स प्रतिबंध, उपचार व स्वेच्छा रक्तदानाबाबत जागरूक करणे.

२) एचआयव्ही सोबत जगणाऱ्या व्यक्तींविषयीचा कलंक व भेदभाव कमी करणे.

३) राज्य व खासगी शैक्षणिक संस्थांमध्ये SACS च्या सहकार्याने एचआयव्ही/एड्स कार्यक्रम राबविणे.

४) RRC अंमलबजावणीसाठी सल्ले व मार्गदर्शक सूचना जारी करणे.

५) अभ्यासक्रम, परीक्षा व कर्मचारी प्रशिक्षण कार्यक्रमांमध्ये एचआयव्ही/एड्स संदर्भ समाविष्ट करणे.

६) जागतिक युवा दिन/जागतिक एड्स दिन/ राष्ट्रीय युवा दिनासारख्या कार्यक्रमांद्वारे जनजागृती करणे.

सदर कराराच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी एक संयुक्त कार्यगट स्थापन करण्यात आला आहे. सदर कार्यगटाची बैठक माहे ऑक्टोबर २०२६ रोजी ऑनलाईन स्वरुपात महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था (मराएनिसं), मुंबई मार्फत आयोजित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था
(महाराष्ट्र शासन)
आर.ए.किडवाई मार्ग, वॉकवर्थ लेप्रसी कॉम्प्लेक्स,
वडाळा(प.) मुंबई-४०००३१

सामंजस्य करारानुसार, आपल्या विभागातून एक नोडल अधिकारी नियुक्त करावा आणि व्हर्च्युअल मिटिंगसाठी दिनांक ०९.१०.२०२६ रोजी सकाळी ९.४५ वाजता उपस्थित राहण्यास निर्देश द्यावे ही विनंती.

सदर नोडल अधिकाऱ्यांची माहिती महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था (MSACS) यांना iec_msacs@mahasacs.org या ईमेल वर किंवा उपसंचालक (माशिसं) यांना दूरध्वनी क्रमांक ०२२-२४११५२५ Ext.No.२१३ वर कळवावी ही विनंती.

डॉ.सुनिल भोकरे, भा.प्र.से.
आयुक्त, शहरी आरोग्य तथा प्रकल्प संचालक,
महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था, मुंबई

प्रत माहितीस्तव -
१. संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे
२. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई
३. संचालक, कला संचालनालय, मुंबई

महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था
(महाराष्ट्र शासन)
आर.ए.किडवाई मार्ग, ॲनेक्वर्थ लेप्रसी कॉम्प्लेक्स,
वडाळा (प.) मुंबई-४०००३१.

जा.क्र.मराएनिसं/माशिसं/आरआरसी/२६-२७/ 79-53

दिनांक- २७/१०/२०२६

प्रति,

संचालक, तंत्र शिक्षण विभाग
तंत्र शिक्षण संचालनालय,
महापालिका मार्ग, पत्रपेटी क्रमांक - १९६७,
मुंबई - ४००००१.

विषय: महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांमध्ये व संलग्न महाविद्यालयांमध्ये एचआयव्ही / एड्स जनजागृती करण्याकरिता रेड रिबन क्लब (आरआरसी) ची स्थापन करण्याबाबत..

संदर्भ - १) मा.प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग यांचे क्र.मराएनिसं/माशिसं/आरआरसी/२५-२६/४६४९-८१ दि. १६.०९.२०२५ चे पत्र
२) मा.सचिव, विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (UGC), शिक्षा मंत्रालय, भारत सरकार यांचे D.O. no. 2-16/2026 (CPP-II) (C.1099402) दि. 09.06.2026 चे पत्र

एड्सवर पूर्णत्वाने मात करणे करीता कोणतेही औषध वा लस अद्यापी उपलब्ध नसल्यामुळे या रोगाला प्रतिबंध करणे हाच एकमेव उपाय सध्या उपलब्ध आहे, या आजारावर नियंत्रण मिळविण्यासाठी भारतात केंद्र शासन पुरस्कृत राष्ट्रीय एड्स नियंत्रण कार्यक्रम सन १९९२ पासून राबविण्यात येत आहे. राज्यात एड्स नियंत्रण कार्यक्रमाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याकरिता महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण सोसायटीची स्थापना माहे जुलै १९९८ मध्ये करण्यात आलेली आहे.

नॅको, नवी दिल्ली यांच्या माहितीनुसार महाराष्ट्रामध्ये प्रौढ (१५ ते ४९) वयाच्या लोकांमध्ये एचआयव्ही चा प्रादुर्भाव हा ०.२९ % इतका आहे. तसेच एचआयव्ही/एड्स बद्दल व्यापक ज्ञान असलेले तरुण (१५ ते२४ वर्ष) यांचे प्रमाण फक्त ३७% इतके आहे. महाराष्ट्रात तरुणांमध्ये (१५ ते २४ वर्ष) एचआयव्हीचा भार १८ हजारांहून अधिक आहे. महाराष्ट्रात तरुणांमध्ये (१५ ते २४ वर्ष) दरवर्षी १००० हजारांहून अधिक नवीन एचआयव्हीचे रुग्ण सापडत आहेत. युवक-युवतींमध्ये एचआयव्हीचा संसर्ग होण्याचा जास्त धोका आहे. याचे मुख्य कारण म्हणजे युवकांची ऊर्जा, उत्साह आणि धोका पत्करण्याची/बिनधास्त वर्तणूक असल्यामुळे त्यांचेमध्ये संसर्ग होण्याची शक्यता इतरांपेक्षा अधिक असते.

महाविद्यालयातील युवकांना एचआयव्हीबाबत माहिती देणे, लैंगिक वर्तन अधिक जबाबदार बनविणे, रक्तदानाचे महत्व विशद करणे आणि अधिक निकोप व निरोगी वातावरण तयार करणे यासाठी महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था (मराएनिसं) द्वारे राज्यातील महाविद्यालयांमध्ये सन २०१० पासून आतापर्यंत अनुदानित १०३२ व विनाअनुदानित १९७० असे एकूण ३००२ रेड रिबन क्लब स्थापन केलेले

महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था
(महाराष्ट्र शासन)
आर.ए.किंडबाई मार्ग, अँक्वर्थ लेप्रसी कॉम्प्लेक्स,
वडाळा(प.) मुंबई-४०००३१

आहेत. रेड रिबन क्लब मार्फत वर्षभर जनजागृती उपक्रम राबविण्यात येतात. त्यामध्ये महाविद्यालयीन युवकांचा सहभाग असतो. रेड रिबन क्लब मार्फत त्यांच्या महाविद्यालयातील इतर विद्यार्थ्यांमध्ये जनजागृती करण्यात येते. तसेच त्यांच्याद्वारे इतर विविध जनजागृती उपक्रम राबविण्यात येतात. त्याअनुषंगाने, आपण आपल्या अधिपत्याखालील सर्व शासकीय, अनुदानित व खाजगी महाविद्यालयांमध्ये रेड रिबन क्लब (RRC) स्थापन करण्यासाठी संबंधित महाविद्यालयांना आवश्यक निर्देश देण्यात यावेत. तसेच त्याबाबतचा अनुपालन अहवाल महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्थेकडे ioc_msacs@mahasacs.org हया ईमेल आयडीवर पाठवून देण्यात यावा.

आपल्या सहकार्याने युवकांमध्ये एचआयव्ही / एड्स विषयक जागरुकता वाढविणे व सन २०३० पर्यंत एड्स आजाराचा सार्वजनिक आरोग्याचा धोका म्हणून अंत करण्याच्या SDG 3.3 च्या उद्दिष्टांच्या पूर्ततेस हातभार लागेल.

डॉ.सुनील भोकरे, भा.प्र.से
आयुक्त, शहरी आरोग्य तथा प्रकल्प संचालक,
महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्था, मुंबई

प्रत माहितीस्तव सविनय सादर -

१. मा.अप्पर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२. मा.प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई

		Civil Surgeon Contact list				DAPCU Staff Contact list											
		Civil Surgeon					DPM		DIS		DA- M&E		DA- Account		DA- Program		
Sr.	District	Name	Mobile No.	Landline Number	E- Mail ID	DAPCU Office Address	Office NO	Name	Mobile Number	Name	Mobile Number	Name	Mobile Number	Name	Mobile Number	Name	Mobile Number
1	Ahilyanagar	Dr.P.M.Murambikar	9420301454	0241-2430127	cshmdnagar999@rediffmail.com	Civil Hospital, patekar chowk ,Savedi road, Tarakpur, Ahmednagar,414001	0241-2430168	Mr. Jadhav Shivaji Ashruba	9881401312	Vacant		Pravin Daniel Dethe	9730718938	Radhakisan Yeshvant Patole	9970777815	Navnath Babusha Lonkhande	9604687422
2	Akola	Dr.Rajkumar Chauhan	9823004945	7242435018	cs_akola@rediffmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit, Civil Surgeon office Government Medical College, Collector office Road Akola 444001	0724-2421718	Mr. Janaikar Darshan Keshavrao	9370865966	Shri.D.D.Bhendekar	9890775223	Shri.Yogesh Potdar	9766004252	Shri.Gajanan Fartade	9923374913	Shri.Ram Bobade	9881154949
3	Amravati	Dr. Shyamsunder H. Nikam	9423124973	0721-2663337	cs_amravati@rediffmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit, General Hospital, Irvin Chowk, Amravati 444601	0721-2551965	Mr. Sakhare Ajay Eknathrao	9421820869	Shri Prakash Baliram Shegokar	9850320561	Mr. Damodar Shamrao Gaikwad	7620101113	Mr. Naresh Hanumantrao Mantapurwar	9272163844	Mr. Lokesh Pralhad Pawar	9665440355
4	Ch.Sambhaji Nagar	Dr.S.V.Khulkarni	9421015013		cs_aurangabad1@rediffmail.com	Civil Hospital,Chikalthana,Near air port,Jalna road,Aurangabad-431005		Vacant		Shri.Sanjay Pawar	9421305445/7083305441	Shri.Sandeep Tayde	9021529221	Shri.Aniruddha Kale	9850568267	Shri.Suni Nawle	7588854711
5	Beed	Dr. Ashok.S.Thorat	9527239000	0242-225458	cs_beed@rediffmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit (DAPCU) , Near Metran office , District Hospital , Barshi road , Beed - 431122	02442-233624	Smt. Gangawane Sadhana Digambar	9890400908	SUHAS MANOHARRAO KULKARNI	9420017539	Mr. Faroqui Fasiyoddin Rafiyoddin	9970991323	Mr. Chavan Navnath Vitthalrao	9011725638	----	Vacant
6	Bhandara		9823169131	07184-252247	cs_bhandara@rediffmail.com csbhandara@rediffmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit (DAPCU) , District Hospital ,Near Bus Stop,BHandara ,Tah.Distt.Bhandara-441904	07184-256213	Vacant		DPO Bhandara	9860277604		9764890080		8275299043		9423605925
7	Buldhana	Dr.Premchand Pandit	9422915379	07262-242423	cs.buldhana@gmail.com	District Aids prevension & control unit, civil Hospital, near prabodhan school, bhonde chowk, buldhana 443001	07262-243672	Mr Tale Pramod Pralhad	9011103484	Mr.Gajanan Deshmukh	9970181999, 9404265338	Mr.Sandip Raut	8888113577	Mr.Bhagwat Kavhale	9922243469	Mrs.Ashwini Vaishnav	9860684966, 9834664191
8	Chandrapur	Dr. N. B. Rathod	9552680352	07172-252103	cs_chandrapur@rediffmail.com	Room no. 42, General Hospital/GMC Chandrapur, Chota Bazar, near Jatpura Gate, Chandrapur, Dist. Chandrapur	07172-272016	Mr. Pangantiwar Sumant Baburao	9420753825	Mr. Niranjan Mangrulkar	9822279483, 7507707866	Vacant	NA	Nasima Begum Sk. S. Anwar	9890976024	Vacant	NA
9	Dhule	Dr Manikrao Sangle	9422263923	2562237620	csdhule@gmail.com	District Aids prevension & control unit, civil Hospital, near T.B office Dhule 424001	2562232305	Miss Patil Shital Ramrao	9860267740	Patil Vilas Baburao	9011143368	Patil Nitin Sudhakar	9923115917	Mrs Galankar Gauri Charuhas	7709007089	Shevatkar Sachin Jagnath	9823158001
10	Gadchiroli	Dr. Anil Rudey	9423628955	07132-222320	csgadchiroli@gmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit, Civil Hospital, Gadchiroli mul road complex Gadchiroli	07132-222320	MR. Bhandekar Mahesh Diwakar	9423620353	vacant	Vacant	Mr. Hanmant Nalge	9767827654	Vacant	vacant	vacant	Vacant
11	Hingoli	Dr. Kishorprasad Shreewas	7798379005	02456-223086/22411 7	cshingoli123@gmail.com	DAPCU, Civil Hospital, Risala Bajar, Akola Road Hingoli	02456-223334	Mr. Kadam Uddhav Dhondiram	Vacant	Mr. Choudhari Dnyaneshwar	9420464455	Ashish Shyam Patil	7020920292	Tina Govindram Kundnani	7020853039	Sanjay Shrirang Pawar	8030884383
12	Jalgaon	Dr. Nagorao Chavan	7020949528	0257-223361/62	cs_jalgon@rediffmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit (DAPCU), Zilla Peth, Near Pandey Couwk, Near main Post office, Jalgaon	0257-2233091	Mr. Pahurkar Sanjay Shantaramji	8623067846 9404779700	vaccant	vacant	Mrs. Shubhangi Patil	7841091508 7972945165	Mr. Mahozzim Khan	8007984900 8999150712	Mr. Girish Gade	8698931809
13	Jalna	Dr. M. K. Rathod	9422215730	02482-224381	csjalna11@gmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit, Civil Hospital, Jalna Room No. 38, Gut No. 488, Civil Hospital, Jalna- 431203	02482-223046	Vacant	Vacant	Mr. Rajesh Gaikwad	9422192152	Mrs. Tanuja Patil	9923532607	Vacant	Vacant	Mr. Vilas Kamble	9021857643
14	Kolhapur	DR.B C Kumpipatil	9922911755	2312644233	csoprkop@gmail.com	District AIDS prevention & Control Unit,C.P.R. Hospital,near Microbiology Librarory,Dasara Chouk,Kolhapur	0231-2644141	Miss Shipurkar Deepa Suresh	9881253088	Mr.Niranjan K.Deshpande	8275571177	Mrs.Shilpa Ashtekar	9371652069	Mrs.Manisha L Mane	9665883553	Mrs.Pallavi N Deshapande	9822458614
15	Latur	Dr. S.B. Dhage	9822823773	02382 - 222601	CS Latur <csnrlmlatur@rediffmail.com>	District AIDS Prevention & Control Unit, 2nd Floor , Woman Hospital, lebour Colony, Shahu Chowk, Latur 413512	02382-253355	Vacant	Vacant	Mr. Bipin Borde	8805068063	Mr. Dattatray Bhimrao Mane	9766302077	Mr. Shivaji Baliram Jadhav	9730850348	Mr. Govind Sakhare	9822999209
16	Nagpur	Dr.Devarda Paturkar	8600589919	0712-2725421	csnagpur2019@gmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit, Quarter No. 2 Regional Mental Hosppital Chindwada Road , Nagpur-440013		Smt. Fale Tanuja Dilip	9422331475	Mrudul Patrikar	9767824922	Madhuri G. Giri	9527443196	Bhushan Rukar	9175181013	Rutuja M. Mahajan	9405145970
17	Nanded	Dr. Nilkanth Bhoshikar	9890130463	02462-234750	cs_nanded@rediffmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit, 1st Floor , old medical college building, gurugovind singhji memorial hospital, near shivaji putala, vazirabad, nanded-431602	02462-230755	Dr. Kuldeep Malikarjun Ankushe	9850978036		Vacant	Shrinivas Sadashivrao Amilkanthwar	9922124919		Vacant	Laxman Bhairarao Mavade	7774890001
18	Nandurbar	Dr.R.D.Bhoye	9011804961	02564-210121	cs_nandurbar@rediffmail.com csnandurbar@gmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit, 1st Floor , Room No.141, Civil Hospital Nandurbar , Tal.Dist.Nandurbar - 425412	02564-210078	Mr. Mandlik Nitin Kashinath	9822343863	Mr.Vishwas M.Suryawanshi	9421480675	Somnath Wayfalkar	9405229274	Narendra Sulakshane	7588686492	Jitendra Suryawanshi	7767085996
19	Nashik	Dr.S.Jagdale	9422400373	253-2572038	csnashik@rediffmail.com	District Aids Prevention and contol Unit, Tryambak Road, Near Golf	0253-2576720	Mr. Pardeshi Yogesh Bharatsing	9922327487	Mrs. Sunita Borse	9421500380	Mrs. Yogita Khadangale	9604334457	Mr. Shailesh Patil	7028381187		Vacant

		Civil Surgeon Contact list				DAPCU Staff Contact list											
		Civil Surgeon					DPM		DIS		DA- M&E		DA- Account		DA- Program	
Sr.	District	Name	Mobile No	Landline Number	E- Mail ID	DAPCU Office Address	Office NO	Name	Mobile Number	Name	Mobile Number	Name	Mobile Number	Name	Mobile Number	Name	Mobile Number
						club Ground, Nashik Maharashtra		[illegible]		Mr. Narendra Patil	8888810393						
20	Dharashiv	Dr. R. V. Galande	9404042297	02472-222650,226924	cs_osmanabad1@rediffmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit,Civil Hospital Osmanabad,Marwadi Galli, Osmanabad-413501	02472-226931	Vacant	Vacant	Mr. Mahadev Haribhau Shingare	9767085191 / 7709372828	Mr. Pradeep Achutrao Shitole	9890123950	Vacant		Vacant	Vacant
21	Parbhani	Dr. B. S. Nagargoje	9823072979	2452223458	cs_parbhani@rediffmail.com	District AIDS Prevention & Control Unit,Civil Hospital Parbhani, Subhash Road,Parbhani-431401	02452-223171	Mr. Lolge Devendra Vijayrao	9970443165/7020636737	Mr. Chandrakant Panditrao Yadav	9096970785/9552040804/9822325732	Mr. Pradeep Laxmanrao Choudhari	9403222229	Mr. Sandeep Vishwanath Ghode	9404865277	Mrs. Usha Ganesh kakde	9175438586
22	Pune		9822112887	020 - 27286382	csaundhpune@yahoo.com	District AIDS Prevention & Control Unit, Pune Chest Building, Ground Flooer, Near ART Aundh Chenter, District Hospital, Aundh Camp, Pune - 27	020 - 323393320	Prasad Sonawane	9970746686	Sudhir Saravade	9822267406	Vikas Pansare	8149624704	Deepali Dhoke	8857802794	Vacant	Vacant
23	Raigad	Dr. Ajit Gawali	9422096363	02141-222667 02141-222157	csraigad70@gmail.com	DAPCU, 203, IInd Floor, New Administrative Building. Civil Hospital, Sea Face Road, Near Z. P. Office, Alibag, Raigad 402201	02141-228086	Mr. Mane Sanjay Dnyandev	7350593355, 7798087999	Mr. Navnath Lahanu Labade	9822362013	Mrs.Rashmi Makarand Sunkale	7719084445	Mr.Ravindra Eknath Kadam	9527029249	Smt. Sampada Vishwanath Malekar	9225717250
24	Ratnagiri	Dr.Ashok N.Bolde	7030000333	02352-222106	cs.ratnagiri@gmail.com	District Aids prevension & control unit, OPD No 20, Above Exray Department,Jaistambh,Ratnagiri,415612	02352-220457	Vacant	Vacant	Mr.Sachin Vishnu Patil	8668751113	Vacant	Vacant	Smt.Sheetal Sujeet Keer	9422545999	Mr.Nitesh Nandkumar Patil	9404156733
25	Sangali	Dr.Sanjay Salunkhe	9822491591	0233-2373296	cssangli10@gmail.com	District Aids prevension & control unit, P.V.P.Govt.Hospital,Sangli 416416	0233-2327170	Mr. Sawant Vivek Vasantrao	9970072304	Mr.Pramod Sankpal	8805281555/7709441555/8668339852	Mr.Dipak Chougule	9921633287	Smt.Nilofar Mulla	9970324839	Mr.Vinod S.Mane	9527809843
26	Satara	Dr.Sanjog Kadam	9422606782	02162 - 238494	cssatara@gmail.com,cssatara@rediffmail.com	Room No. 26 - C, Krantisingh Nana Patil Civil Hospital, Sadar Bazar, Satara	02166 - 230392	Mr. Bhosale Hemant Suresh	9822559583	Mr.Pundlik N.Patil	9822933787	Vinay Ashokrao Panchwagh	9665264039	Smt.Mayuri J.Yadav	9657966019	Vacant	Vacant
27	Solapur	Dr. Pradeep Dhele	9423075732	0217-2310745	cssolapur@gmail.com	District AIDS Prevention Control Unit (DAPCU), In Front of TB ward, Shri Chatrapati Shivaji Maharaj Sarvopchar Rugnalay Compound, Near Civil District Court, Solapur. Pin No. 413 003	0217-2310260	Mr. Bhusari Bhagwan Sitaram	8888045305	Mr. Krishna B. Sakat	9881681828	Mr. Dinesh D. Rathod	9890567808	Mr. Vikrant G. Surwase	9975752540	Mr. Santosh P. Binjdar	8108484997
28	Thane	Dr.Kailas B. Pawar	9867043980	22025476168	cs_tan@rediffmail.com	District AIDS Prevention Control Unit (DAPCU) Office, ART Building, 1st Floor, District Civil Hospital, Tembhi Naka, Nr. District Court & Post office, Thane (W) 400 602	022 - 25472619	Mr. Gadhave Ratan Parbat	9421161333 / 9270505055	1) Mr.Ashok Deshmukh (Thane-1) 2) Mrs. Nilima Patil (Thane-2) 3) Mrs.Prafullata Churi/Patil (Palghar)	1) 9960550504/ 7588056253/ 7972958113 2) 9987838620 3) 08999852981	Mr.Ravindra A. Vishe	9167212141	Mr.Mahendra K. Jadhav	8446442636	Mrs.Anushka Parab	777689559
29	Wardha	Dr. Purushottam Madavi	9422153258	07152-243895	cswardha@rediffmail.com	Civil Hospital , Netaji Chowk, near Itwara bazar,Wardha Pin 442001	07152-250932	Vacant		Vacant		Nurul Hak Sheikh Baba	9021838099/ 9511755144	Manish Manohar Kute	9022237469	Amit Ramesh Karmankar	8446368187
30	Yavatmal	Dr. Smt.Trangtushar S. Ware	9822479895	0	csyavatmal@gmail.com	District AIDS Prevention Control Unit,Near Samata maidan,old womens hospital,Civil surgeon,office ,Yavatmal	07232-239515	Vacant		Preeti Deepak Das	7840954475/9325689743	Vacant		Ravindra S. Kolhe	9850523081	Veena V. Sangvikar	9146532216
31	Gondia	Dr.Bhushankumar Ramteke	9421770207	07182-233835	cs_gondia@gmail.com	Near Nehru Chowk, K.T.S. General Hospital,Gondia	07182-233835	NA		Mr. Sanju Jenekar	9860910123						
32	Sindhudurg	Dr. D.S.Chakurkar	9822319908	02362-228654	cssindhudurg@gmail.com	CIVIL HOSPITAL,Near Sindhudurgnagari lake, OROS SINDHUDURG - 416812	NA	NA.		Mr. Sunil Dhonukase	9923833793						
33	Washim	Dr. A.S. Sonttake	9422724798		cs_washim@rediffmail.com	Civil Hospital , Near Akola Naka, Washim, Tq- washim District Washim 444505	NA	NA		Mr. Ravi Bhise	9404725438						
34	Palghar					Civil Hospital Palghar	NA	Mr.Ratan Gadhve	9421161333	Prafulata Churi	9673270873						
35	Thane					Civil Hospital Thane		Mr.Ratan Gadhve	9421161333	Mr.Nilima Patil	8806640235						
36	Pune					Civil Hospital Pune		Priyansha Yadav	7021456615	Ashok Deshmukh Sudhir Saravade	9673270873 9822267406						